

گروه اقتصادی؛ بازار جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ شاهد تحولات مهمی بود که تحت تأثیر عوامل سیاسی، اقتصادی و تکنولوژیک شکل گرفتند به طوری که میزان تقاضای جهانی نفت روزانه به ۱۰۵ میلیون بشکه در روز رسید که تقریباً رشد ۱٫۲ میلیون بشکه‌ای نسبت به سال ۲۰۲۳ در روز داشته است اما در سال ۲۰۲۵ این روند بسیار متفاوت خواهد بود و به سیاست‌های ترامپ در قبال چین بستگی دارد. به طور کلی او قصد دارد با اعمال فشار به کشورهای مانند ایران و ونزویلا به منافع اروپایی‌ها پشتت پا بزند و قیمت نفت را بالا ببرد تا از این طریق بتواند درآمد بیشتری کسب کند و همچنین به وعده‌های انتخاباتی خود جامه عمل بپوشاند. همین رویکرد او باعث شده بسیاری از او به عنوان دلال بازار نفت نام ببرند.

در حال حاضر بررسی نقش کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت و همچنین سیاست‌های اوپک و دونالد ترامپ می‌تواند در بازار نفت نوساناتی ایجاد کند. در سال ۲۰۲۴، کشورهای ایالات‌متحده آمریکا، عربستان سعودی و روسیه بیشترین سهم تولید نفت را در جهان داشتند. آمریکا با تولید بیش از ۲۰ میلیون بشکه در روز، جایگاه نخست در تولید نفت جهان را به خود اختصاص داد. عربستان سعودی با تولید ۱۲٫۴۴ میلیون بشکه در روز، دومین تولیدکننده بزرگ نفت جهان بود. روسیه نیز با تولید ۱۰٫۱۳ میلیون بشکه در روز، در جایگاه سوم قرار داشت. این کشورها بیشترین نقش را در سیاست‌گذاری بازار نفت دارند. به همین دلیل همواره تلاش می‌کنند با سیاست‌هایی، بازار نفت را به نفع خود سوق دهند.

در سال ۲۰۲۴ صادرات نفت روسیه به اروپا حدود ۲۰۰ میلیون بشکه بود که نسبت به سال ۲۰۲۳ کاهش چشمگیری داشت. این کاهش به دلایل سیاسی و اقتصادی، از جمله تحریم‌ها علیه روسیه و تغییر مسیرهای تجاری بود که حدود ۹۰ میلیون بشکه نسبت به سال ۲۰۲۳ افت کرد. در مقابل، صادرات نفت روسیه به چین حدود ۲۷۳ میلیون بشکه بود که افزایش ۱۶٫۶ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۳ داشته است.

اروپا در سال ۲۰۲۴ با وجود تحریم روسیه همچنان یکی از واردکنندگان اصلی نفت و گاز از این کشور تا اوایل ۲۰۲۵ باقی مانده است. همچنین نروژ، لیبی، الجزایر و آذربایجان از مهم‌ترین تأمین‌کنندگان منابع نفت خام و گاز طبیعی اروپا شناخته می‌شوند. گاز آذربایجان از طریق خطوط لوله ترکیه به اروپا می‌رسد.

اتحادیه اروپایی به دلیل مصرف بالای نفت و گاز

گزارش «وطن امروز» درباره سیاست‌های یکجانبه‌گرایانه ترامپ در بازار جهانی نفت

دلال نفت وارد می‌شود

بازار جهانی نفت با نز دیک شدن به آغاز دوره ریاست جمهوری جدید آمریکا روند صعودی به خود گرفت

و همچنین کمبود منابع داخلی، یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان و واردکنندگان نفت و گاز در جهان است. کشورهای این اتحادیه از منابع مختلفی نفت و گاز وارد می‌کنند تا بتوانند نیازهای انرژی خود را تأمین کنند. در سال ۲۰۲۴، اروپا سعی در تقویت ارتباطات با کشورهای تولیدکننده نفت و همچنین تشویق به استفاده از منابع تجدیدپذیر داشته است.

هند نیز در سال ۲۰۲۴ از کشورهای مختلفی نفت وارد کرد. بیشترین واردات نفت هند از روسیه، عراق و عربستان سعودی بود که نقش مهمی در تأمین نیازهای انرژی این کشور ایفا کردند. با توجه به اینکه رشد اقتصادی این کشور نسبت به قبل کندتر شده، همین مساله باعث می‌شود تقاضای نفت در بازار جهانی کاهش یابد، مگر اینکه آمریکا سرمایه‌گذاری خود در این کشور را افزایش دهد تا از این طریق همچنان تولید و تقاضای نفت در این کشور را بالا نگه دارد.

■ **نقش اوپک در بازار جهانی نفت**

اوپک به عنوان یکی از بزرگ‌ترین سازمان‌های تولیدکننده نفت در جهان، نقش حیاتی در تنظیم عرضه و تقاضای نفت دارد. در سال ۲۰۲۵، اوپک پلاس تصمیم گرفته تولید نفت خود را به میزان ۵٫۸۶ میلیون بشکه در روز کاهش دهد که این میزان برابر با ۵٫۷ درصد تقاضای جهانی است. این کاهش تدریجی تا پایان سال ۲۰۲۵ ادامه خواهد داشت. اوپک با تنظیم تولید خود، به دنبال تقویت بازار نفت خام و مدیریت عرضه و قیمت نفت در بازار جهانی است، چرا که پیش‌بینی می‌شود با افزایش فشار آمریکا به چین، میزان تقاضا برای نفت نیز افت قابل توجهی داشته باشد. البته چین به دنبال توسعه روابط خود در آسیا و افزایش نفت تا از این طریق بتواند سهم صادرات خود را حفظ کند. بازار نفت در سال ۲۰۲۵ با توجه به سیاست‌های اوپک و تحولات سیاسی و اقتصادی در حال تطبیق و تغییر است. عواملی همچون رشد تقاضای نفت در کشورهای در حال توسعه، تحریم‌ها علیه روسیه و تحولات در فناوری‌های تولید انرژی، تأثیرات عمده‌ای بر بازار نفت می‌گذارد. با این حال پیش‌بینی می‌شود بازار نفت در سال جاری همچنان دستخوش نوسانات باشد.

یکی از کشورهای که نقش مهمی در تأمین نفت چین دارد ایران است. سال ۲۰۲۴، ایران تولید نفت خود را افزایش داد و میزان آن به ۲٫۷ میلیون بشکه در روز رسید. همچنین میزان صادرات نفت ایران در این سال بیش از ۲٫۴ میلیون بشکه در روز بوده است. این افزایش تولید و صادرات به عوامل مختلفی نظیر بهبود قیمت نفت، کاهش تولید نفت

یک پالایشگاه نفت در ایران



در کشورهایمانند روسیه و احیای روند واردات نفت از سوی چین بازمی‌گردد. صادرات ایران به چین در سال ۲۰۲۳ حدود ۱۴۶ میلیارد دلار بود اما در سال ۲۰۲۴ رشد ۱۰ درصدی نسبت به سال قبل تر داشته است. این میزان صادرات، اهمیت بازار چین برای اقتصاد ایران را نشان می‌دهد و تأکید بر نقش مهم چین در تجارت جهانی نفت دارد.

در سال ۲۰۲۴ تقاضای نفت چین به دلیل رکود اقتصادی، افزایش استفاده از خودروهای الکتریکی و کاهش مصرف بنزین، حدود ۱۱٫۰۷ میلیون بشکه در روز بوده است. این تغییرات نشان‌دهنده یک روند کلی به سمت استفاده کمتر از نفت و حرکت به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر و خودروهای برقی است. با این حال پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۵، تقاضای نفت چین حدود ۲۲۰ هزار بشکه در روز افزایش یابد اما این پیش‌بینی‌ها به شرایط اقتصادی و تعاملات تجاری چین با ایالات متحده بستگی دارد. اگر فشار آمریکا به چین افزایش یابد احتمالاً اینکه روند معکوس شود وجود دارد. اخیراً ترامپ رئیس‌جمهور چین را به مراسم تحلیف خود دعوت کرد اما رسانه‌های چینی خبر داده‌اند رئیس‌جمهور چین در این مراسم حضور نخواهد داشت.

در زمینه تقابل بین چین و ایالات متحده، سیاست‌های سختگیرانه ترامپ علیه چین احتمالاً ادامه خواهد داشت که می‌تواند به کاهش رونق تولید در چین منجر شود. ترامپ در دوره اول ریاست‌جمهوری خود تعرفه‌های گسترده‌ای بر واردات کالاهای چینی اعمال کرد و محدودیت‌های سختگیرانه‌ای بر صادرات فناوری و سرمایه‌گذاری‌های مرتبط با چین وضع کرد. این اقدامات به نوعی دنبال کاهش وابستگی اقتصادی ایالات متحده به چین و ایجاد فشار بر اقتصاد چین بودند.

بازار جهانی نفت نیز احتمالاً در سال جدید میلادی به دلیل سیاست‌های چین و ایالات متحده نوسانات قابل توجهی را تجربه خواهد کرد. کندی اقتصادی چین و حرکت به سمت بخش‌های کمتر انرژی‌بر، همراه با افزایش استفاده از خودروهای برقی، احتمالاً تقاضای نفت این کشور را کاهش خواهد داد. از سوی دیگر ایالات متحده تغییرات قانونی را برای تسهیل فرآیندهای تأیید تأسیسات صادرات گاز طبیعی مایع (LNG) و سایر پروژه‌های مهم زیرساخت انرژی ارائه کرده است. این اقدامات به منظور افزایش ظرفیت صادرات انرژی ایالات متحده و



گزارش میدانی «وطن امروز» از حواشی کاهش توزیع انواع روغن خوراکی در فروشگاه‌ها

توزیع قطره‌چکانی با وجود مازاد تولید

ضعف عملکرد نهادهای مسؤول شامل وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف، موجب شد در کمتر از یک هفته، قفسه‌های فروشگاه‌های زنجیره‌ای و خرده‌فروشی‌ها از روغن خالی شود و توزیع مجدد این محصولات نیز زمان‌بر شد که این نیز به نوبه خود موجب نگرانی بیشتر مردم شد.

همه این اتفاقات در حالی رخ داد که تا ۲ هفته پیش، حلبی‌های روغن در فروشگاه‌های زنجیره‌ای به علت کمبود خریدار، مدت زمان طولانی‌ای را در قفسه‌ها می‌ماند اما امروز تنها لکه‌های روغن روی قفسه‌ها باقی مانده و نگرانی‌های مردم را از احتمال افزایش مجدد قیمت این کالای مصرفی در آینده‌ای نزدیک بیشتر کرده است.

■ **هیچ مشکلی در تأمین و تولید روغن خوراکی وجود ندارد**
اکبر فتحی، معاون وزارت جهاد کشاورزی و دبیر ستاد هماهنگی امنیت غذایی، در این باره تأکید کرد هیچ زیرساختی از کشور خارج نشده و تمام ظرفیت‌ها در داخل کشور به قوت خود باقی است. وی گفت: هیچ مشکلی در تأمین روغن داخلی وجود ندارد و تمام مسائل مربوط به بازار، تأمین و تولید قابل رصد بوده و برنامه‌ریزی کامل در این زمینه انجام شده است. فتحی همچنین افزود: با توجه به سرمایه‌گذاری‌های خوبی که در حوزه روغن و روغن کشی در کشور انجام شده و وارداتی که به میزان کافی صورت گرفته، هیچ مشکلی در بازار روغن نداریم. او در ادامه تصریح کرد که ثبت سفارش‌ها بدون موانع و محدودیت‌ها ادامه دارد.

■ **پس از اعلام نرخ رسمی مشکل کمبود عرضه مرتفع شد**

وی با اشاره به ذخایر استراتژیک کشور در این زمینه عنوان کرد ذخایر داخلی به اندازه کافی وجود دارد و شرکت بازرگانی دولتی هر ساله ۳۰۰ هزار تن روغن برای تأمین ذخایر استراتژیک کشور خریداری می‌کند و امسال نیز این کار انجام شده است.

دبیر ستاد هماهنگی امنیت غذایی با اشاره با اینکه ممکن است برخی تولیدکنندگان و واردکنندگان از این روند سوء استفاده کنند، گفت: پس از افزایش قیمت روغن به دلیل بالا

یک پالایشگاه نفت در ایران

یک پالایشگاه نفت در ایران

یک گام تا اجرای ساماندهی

نیروهای شرکتی

آنطور که رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس خبر داده، با تکمیل بانک اطلاعات نیروهای شرکتی، یکی از نقاط ضعف در جریان تصویب طرح ساماندهی کارکنان دولت برطرف خواهد شد و یک گام به اجرای این طرح نزدیک خواهیم شد.
علی بابایی کارنامی نسبت به روشن شدن تکلیف نیروهای شرکتی ابراز امیدواری کرد و گفت: نظر مجلس، دولت و هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره طرح ساماندهی کارکنان دولت مثبت شده است.
آن‌طور که وی گفته، عدم دسترسی به بانک اطلاعاتی افراد مشمول یکی از نقاط ضعف در جریان تصویب طرح بوده که تا یک ماه آینده این مورد، برطرف و بانک اطلاعاتی کامل می‌شود.
رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس در عین حال از برگزاری نشست‌ی با سازمان آذاری و استخدمای کشور خبر داد و گفت: این جلسه به منظور بررسی طرح ساماندهی کارکنان دولت برگزار می‌شود. خوشبختانه نظر همه اعم از دولت، مجلس و هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام در این باره مثبت است و رئیس‌جمهور طی نامه‌ای خطاب به تمام دستگاه‌ها، ارگان‌ها و نهادهای اجرایی کشور دستور داده اس‌ملی افرادی را که مشمول طرح می‌شوند استخراج کنند. به این ترتیب بانک اطلاعاتی کاملی جمع‌آوری می‌شود و مشمولان دقیق مشخص می‌شوند.

■ ■ ■

بورس از طرح مالیات بر سوداگری معاف است

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس اعلام کرد، طرح مالیات بر سوداگری پس از ایراداتی که شورای نگهبان بر آن وارد کرده، دوباره به کمیسیون اقتصادی مجلس بازگردانده شده تا نسبت به رفع ایرادات آن اقدام شود.
حسین مصمصی گفت: شورای نگهبان ایرادات بسیاری بر این طرح وارد کرده که شامل برخی ایرادهای شرعی، عنوان مالیات و… است. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس افزود: کمیسیون اقتصادی مجلس هنوز وارد جزئیات ایرادات نشده و بیشتر درگیر بررسی کلیات ایرادات وارد شده به طرح بوده است.
شورای نگهبان به لایحه بودجه ۱۴۰۴، ظرف مدت ۳ تا هفته آینده بررسی و رفع ایرادات طرح مالیات بر سوداگری در کمیسیون اقتصادی انجام شود. مصمصی با بیان اینکه در مجموع نظر مجلس نسبت به طرح مالیات بر سوداگری و اجرای آن مثبت است، گفت: این طرح شامل وضع یکسری مقررات درباره اخذ مالیات از خرید و فروش مسکن، ارز، طلا و سکه است و شامل بورس نمی‌شود.

■ ■ ■

افزایش ۵۳درصدی مراودات تجاری ایران و قطر

رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در قطر ضمن اشاره به توسعه تعاملات تجاری ایران و قطر، از افزایش ۵۳ درصدی مراودات تجاری ۲ کشور در ۹ ماه ۱۴۰۳ خبر داد.

عباس عبدالخانی به استناد گزارش گمرک ایران، حجم مبادلات تجاری ایران و قطر را طی ۹ ماه نخست سال جاری حدود ۲۶۵ میلیون دلار دانست و اظهار کرد: این عدد در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، رشد ۵۳ درصدی را نشان می‌دهد. وی افزود، آمار تجارت در مدت زمان یاد شده بیانگر توسعه تعاملات اقتصادی میان ۲ کشور است. رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در قطر با برشمردن مهم‌ترین اقلام صادراتی ایران به قطر، خاطر‌نشان کرد: تره‌بار، محصولات کشاورزی، مواد غذایی، ترمخ‌مرم، میگو، زعفران، فرش، مصالح ساختمانی و مواد معدنی از جمله مهم‌ترین کالاهای صادراتی ایران به قطر است که نشان‌دهنده تنوع سبد صادرات غیرنفتی ایران است.

رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در قطر در پایان گفت: افزایش چشمگیر مبادلات تجاری میان ایران و قطر نشان‌دهنده ظرفیت‌های اقتصادی بالقوه ۲ کشور است که می‌تواند در صورت گسترش زیرساخت‌ها و رفع موانع تجاری به رشد بیشتر تعاملات دوجانبه منجر شود.

■ ■ ■

پاسخ وزارت نیرو

به گزارش «برق در مدار بی تدبیری»

روزنامه «وطن امروز» در تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۹ گزارشی با عنوان «برق در مدار بی‌تدبیری» را منتشر کرد. در همین راستا وزارت نیرو در جوابیه‌ای توضیحات زیر را جهت پاسخگویی به افکار عمومی به این روزنامه ارسال کرده است.

در این جوابیه آمده است: به اطلاع می‌رساند کلیه نیروگاه‌های کشور جهت تولید برق از سوخت گاز به صورت مستمر استفاده می‌نمایند که متأسفانه در سال جاری با محدودیت جدی در تأمین گاز مواجه بوده‌اند و برای شرایط بحرانی در نیروگاه‌های کشور از سوخت مایع استفاده می‌گردد. با توجه به گازسوز بودن اکثر نیروگاه‌های کشور، حدود ۸۵ درصد از نیروگاه‌ها می‌توانند از گازوئیل (نفت گاز) به جای سوخت گاز استفاده کنند و تنها ۱۵ درصد از ظرفیت نیروگاه‌های کشور که از نوع نیروگاه‌های بخاری هستند، در صورت عدم دریافت گاز در شرایط بحرانی، امکان استفاده از سوخت مازوت را دارند. در واقع ساختار فنی نیروگاه‌های گازی و بخاری متفاوت است و امکان استفاده از سوخت مازوت در تمام نیروگاه‌ها وجود ندارد.

البته مصرف مازوت در سال جاری در مقایسه با سال گذشته بیش از ۸۰ درصد افزایش داشته است و تنها در استان‌های اصفهان (شهید منتظری) و مرکزی (شازند) تا نیمه آذرماه امکان مصرف مازوت میسر نگردید(در مجموع ۲ هزار و ۸۰۰ مگاوات) در حالی که سایر نیروگاه‌های بخاری کشور حداکثر بهره‌برداری از نیروگاه‌ها را با سوخت مازوت انجام داده بودند. لیکن به دلیل کاهش شدید سوخت گاز و ظرفیت تولیدی که در مقایسه با سال گذشته بیش از ۴ میلیارد و ۸۰۰ میلیون لیتر کاهش داشته است، نیروگاه‌ها علی‌رغم آمادگی قادر به تأمین برق نشدند.

یک پالایشگاه نفت در ایران

یک پالایشگاه نفت در ایران